

Recenzija

"Mnogo meseci kreativnog i teškog rada stoji iza ovog veličanstvenog dela...", rekao bi, unekoliko parafrazirano, Derek Burney, predsednik i glavni izvršni direktor (CEO) kompanije "Corel Corporation", izlazući time suštu istinu koja tačno, mada svakako nedovoljno precizno, opisuju knjigu koju držite u ruci.

Teško je bilo šta esencijalno dodati ili oduzeti takvoj karakterizaciji ovakvog maestralnog poduhvata, pretočenog u multimedijalnu publikaciju koja je gotovo prozaično nazvana "Službeni vodič". Ipak, uvek postoje novi korisnici — oni koji dolaze i oni koji će na kraju prosuditi, a njima je, iz poštovanja, potrebno jedno malo pojašnjenje, kako programskog paketa o kojem je reč, tako i same publikacije "Službeni vodič".

CorelDRAW, program za grafičko dizajniranje orijentisan ka vektorskim objektima, nastao je davne 1989. godine. Tada je uzleteo u sam vrh ovakvih aplikacija, čvrsto se smestio na vodećem mestu i do današnjeg dana je ostao apsolutno nedodirljiv. Upravo je Corel DRAW ovenčan sa više od 330 zlatnih medalja za kvalitet, fleksibilnost, lakoću korišćenja, upotrebljivost. Između ostalih nagrada, možda je potrebno pomenuti bar dve: CorelDRAW 10 je dobio najprestižniju nagradu najveće tehnološke publikacije na svetu — "PC Magazine" — kao najbolji izbor programa za crtanje, a kao drugi "slatkiš" interesantna je činjenica da je kompletan posao — posao milenijuma u žestokoj konkurenciji — dizajniranje i plasiranje serije novčanica EURO — dobila kompanija "Corel Corporation". Svakako da ni jednog trenutka, od samog početka života CorelDRAW-a, ovaj program nije bio usamljen kao aplikacija — uvek je uz njega dolazila cela zbirka pomoćnih aplikacija, alata, pribora, fontova, sličica, fotografija profesionalnog kvaliteta — impozantne palete veoma korisnih "sitnica". Nekada su to zaista sitnice, a u slučaju paketa CorelDRAW 10 to izgleda približno ovako: Corel PHOTO-PAINT 10 — vrhunska aplikacija za kreiranje i editovanje bitmapiranih slika, čije mogućnosti, šarenilo opcija, alata, filtera i ostalih karakteristika daleko nadmašuju većinu sličnih popularnih programa drugih proizvođača (pa i onih koji se često nazivaju "industrijskim standardom"). Corel R.A.V.E je nova ptica u Corelovom jatru — veoma upotrebljiv alat za kreiranje vektorskih animacija koji poseduje sve neophodne alate za kreiranje, kako web stranica u formatu Macromedia Flash, tako i pravih filmova u .AVI, .QT i sličnim formatima. Ako je potrebno da se "ukrade" statična ili pokretna slika sa ekrana monitora, ili deo nje, ili da se u filmskom formatu sačuvaju pokreti mišem i simulira rad celih aplikacija, tu je Corel Capture — aplikacija koju ćete svakako redovno koristiti, pod uslovom da je samo jednom pokrenete i proverite njene mogućnosti. Corel Texture je, za korisnika, veoma jednostavan alat, sa nimalo jednostavnom strukturom i zastrašujućim matematičkim aparatom u pozadini — njime je (u nekoliko poteza mišem) moguće kreirati fotorealistične teksture najrazličitijih struktura — od drveta, metala, preko tekstila, papira, pa sve do dragog kamenja. Dovoljno je da se samo "prelistaju" primeri. Da li je potrebno da se napomene da uz CorelDRAW dolazi više od 1000 različitih fontova, 1000 fotografija svetski priznatih majstora fotografije, nekoliko desetina hiljada (!) raznih sličica, skica clip-artova? Pored toga, na raspolaganju su stotine gotovih šablona (od vizitkarti, preko novina, pa do bill-boardova), svi svetski predefinisani formati papira, na stotine predefinisanih formata nalepnica itd.

Teško je, svakako, čak i ovako banalno nabranje samo osnovnih ili interesantnih opcija ovog paketa. Međutim, bilo bi nepošteno ne pomenuti mogućnost saradnje sa gotovo svim postojećim srodnim ili sličnim aplikacijama: Corel DRAW se savršeno snalazi sa formatima Adobe Photoshopa, Illustratora, Auto CAD-a, Microsoft Word; ne postoji skoro nijedan, kako vektorski tako i bitmapirani, format datoteke koji nije moguće učitati u Corel DRAW; vrlo često je moguće i memorisati datoteku u istom formatu. Corel može da eksportuje svoje datoteke u različitim formatima. Pomenuću samo neke: PDF, HTML, SWF, PSD, AVI, GIF, TIFF, JPEG, SCT, EPS, DWG, DOC, TXT, TTF, TGA. Trebalo bi (imajući nabrojene karakteristike u vidu) da je odmah jasno da u programu CorelDRAW može da se kreira multimedijalna prezentacija (uključujući rollover tastere, Java Script aplete, zvuk), da se formira bilo koja zamisliva tekstura, da se obradi ili nacrt crtež ili ilustracija bilo kog stepena kompleksnosti, profesionalno prelomi tekst bilo koje složenosti, iskoristi baza podataka bilo kog formata ili tabela za unakrsna izračunavanja i iz nje se kreiraju cirkulari koji mogu da iskoriste sve pobrojane mogućnosti. To, naravno, nije sve.

Microsoft Visual Basic for Applications je sastavni deo CorelDRAW-a, a to je podatak koji naprednijem korisniku otvara gotovo neograničene mogućnosti modifikovanja samog programa, njegovih efekata, opcija, menija — stvarna granica upotrebljivosti ovog paketa je jedino mašta korisnika.

Nabranju superlativa, lepih i upotrebljivih karakteristika nikad kraja — uostalom, bez obzira na to koliko je ova knjiga imponantnog formata, korisnik će vrlo brzo uvideti da je i tim autora veoma često tek sirovo nabranje mogućnosti ovog programa i apelovao na korisnika da ih, jednostavno, isproba.

Ovakvo nabranje i ova recenzija svakako nisu (samo) obična reklama za paket Corel DRAW — pre svega, ove reči treba da zainteresuju i ubede — one su molba korisniku da zaviri u svaki ugao programa, da istraži sve vrste pomoći koje paket pruža i, obavezno, da pročita ovu knjigu sa otvorenim programom ispred sebe.

Pod tim uslovima, svaki korisnik će vrlo brzo zaista moći da koristi hiljade komandi i opcija ovog veličanstvenog proizvoda na brz i produktivan način — jedini ispravan način koji ni najmanje neće sputavati ilustracionu kreativnost. Tek tada će se shvatiti puna i prava vrednost ove knjige.

“Kompjuter biblioteka”, Čačak, uložila je veliki napor da ovo delo ugleda svetlost dana na našim prostorima i potrebno je pohvaliti sav njihov trud — počevši od razumevanja vremenskog tesnaca u kojem je izdavač uspeo da realizuje projekat, preko autorskih i administrativnih zavrzlama, koordinacije timova ljudi koji su radili na ovom delu (prevodioci ovog izuzetno teškog stila pisanja, lektori, recenzija, korektura, priprema, štampa, koordinacija rada, kontakti sa autorima), pa sve do opremanja i prezentacije korisnicima. U tom smislu, iako je uloženi veliki napor da se projekat apsolutno kvalitetno dovede do kraja, poštujući i autore i program o kojem je reč, potpuno su razumljivi eventualni sitni propusti u celom poduhvatu. Izdavač i tim stručnjaka koji stoji iza ove knjige biće zahvalni na njihovom ukazivanju i svakoj konstruktivnoj kritici, i shvatiće kao profesionalnu i moralnu obavezu da i sva sledeća dela ovog tipa kvalitetno i brzo približe našim korisnicima.

Darko Novaković, Beograd, aprila 2001. godine